

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie prokurator Prokuratury Rejonowej w B. X.Y., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2024 roku wniosku prokurator X.Y.. w przedmiocie wstrzymania wykonania postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 4 października 2024 r., sygn. akt [...] na podstawie art. 462 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (dalej powoływana jako: ustawa Prawo o prokuraturze)

postanowił:

odmówić wstrzymania wykonania postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 4 października 2024 r., sygn. akt [...], tj. w przedmiocie obniżenia wynagrodzenia prokurator Prokuratury Rejonowej w B. X.Y.. do wysokości 70 %.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 października 2024 r., sygn. akt [...], Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym:

1. na podstawie art. 152 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze obniżył do 70% wysokość wynagrodzenia X.Y.. - prokuratora Prokuratury Rejonowej w B. na czas trwania jej zawieszenia w czynnościach służbowych;

2. na podstawie art. 166 ustawy Prawo o prokuraturze kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła prokurator Prokuratury Rejonowej w B. X.Y., która zaskarżyła je w całości, podnosząc:

a) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia polegający na nieprawidłowym ustaleniu, że sam fakt wszczęcia postępowania dyscyplinarnego uzasadnia obniżenie wynagrodzenia X.Y.. - prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w B. na czas trwania jej zawieszenia w czynnościach służbowych do wysokości 70 %;

b) rażąco niewspółmierność orzeczonego środka w postaci obniżenia skarżącemu wynagrodzenia do wysokości 70%, podczas gdy czyn będący przedmiotem postępowania dyscyplinarnego nie zawiera najwyższego stopnia społecznej szkodliwości, nie pozostaje w związku z wykonywaniem czynności służbowych, jej dotychczasowa 20- letnia służba była nienaganna, a sytuacja osobista skarżącej jest przeciętna

Jednocześnie skarżąca wniosła wstrzymanie wykonania zaskarżonego postanowienia do czasu jego uprawomocnienia. Uzasadniając powyższe wskazała, iż nie widzi możliwości powrotu do pracy z uwagi na stan zdrowia, wobec czego zarówno zawieszenie jej w wykonywaniu czynności służbowych, jak też obniżenie wynagrodzenia „jest abstrakcyjne i niczemu nie służące, a dodatkowo obniżenie wynagrodzenia do wysokości 70% (z dotychczas otrzymywanego w wysokości 80 %) jawi się jako kara wymierzona przed wydaniem wyroku i nie jest adekwatne do charakteru przewinienia dyscyplinarnego będącego przedmiotem postępowania dyscyplinarnego”.

Skarżąca wskazała, iż ma utrzymuje syna, osiąga dochód przypadający na 2-osobowe gospodarstwo domowe, a obniżenie wynagrodzenia do wysokości 70% spowoduje, że miesięczne środki pozostające do dyspozycji gospodarstwa - po uregulowaniu stałych, comiesięcznych zobowiązań, „będą tylko nieznacznie przewyższać wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę”, wobec czego obniżenie wynagrodzenia skarżącej do wysokości 70 % należy uznać za niewspółmiernie rażące.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wstrzymanie wykonania postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 4 października 2024 r., sygn. akt [...], nie zasługiwał na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż wstrzymania wykonania orzeczenia może dokonać zarówno sąd, który wydał zaskarżoną zażaleniem uchwałę, jak też sąd powołany do rozpoznania zażalenia, a więc sąd odwoławczy. Z uwagi jednak na to, iż wniosek o wstrzymanie wykonania orzeczenia rozstrzygany jest w ramach postępowania incydentalnego, a nie postępowania związanego bezpośrednio z kontrolą odwoławczą rozstrzygnięcia Sądu I instancji wywołaną wniesionym zażaleniem, znajduje w tym przypadku zastosowanie ogólna reguła wynikająca z art. 30 § 2 k.p.k., iż sąd orzeka jednoosobowo i to na posiedzeniu.

Zgodnie z art. 462 § 1 k.p.k. - mającym zastosowanie na gruncie niniejszej sprawy mocą art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze - jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, zażalenie nie wstrzymuje wykonania zaskarżonego postanowienia; sąd jednak, który je wydał, lub sąd powołany do rozpoznania zażalenia może wstrzymać wykonanie postanowienia. W piśmiennictwie podkreśla się, iż ratio legis instytucji wstrzymania wykonania orzeczenia upatrywać należy w sytuacjach wyjątkowych, a zatem, gdy natychmiastowa wykonalność postanowienia mogłaby spowodować dla osoby, której orzeczenie to dotyczy, istotną krzywdę i nieodwracalne wręcz następstwa, mając przy tym na celu „zapobieżenie konsekwencjom wykonania tej decyzji, gdyby na skutek zaskarżenia doszło do jego zmiany lub uchylecia” (D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2024, art. 462.). Sięgnięcie po instytucję uregulowaną w art. 462 § 1 k.p.k. jest zatem uzasadnione w układzie sytuacyjnym, w którym „rysuje się możliwość odmiennego orzeczenia sądu rozpoznającego zażalenie, a wykonanie postanowienia mogłoby skutkować poważnymi konsekwencjami” (zob. J. Matras [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. III, red. K. Dudka, Warszawa 2023, art. 462).

Asumpt do rozważenia zasadności wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia daje zatem kumulatywne zmaterializowanie się dwóch warunków - wystąpienie oczywistej zasadności zarzutów oraz wykazanie przez wnioskodawcę, iż dalsze wykonywanie orzeczenia mogłoby wywołać wyjątkowo dolegliwe i nieodwracalne skutki.

W niniejszej sprawie prokurator X.Y.. została odsunięta od czynności służbowych mocą zarządzenia z dnia 8 lipca 2024 roku numer [...] Prokuratora Okręgowego w B. na okres 6 miesięcy, tj. do dnia 5 stycznia 2025 roku z uwagi na charakter przewinienia dyscyplinarnego i brak gwarancji wykonywania przez nią obowiązków prokuratora w sposób prawidłowy z zachowaniem godności sprawowanego urzędu.

Konieczność wstrzymania wykonania postanowienia o obniżeniu wynagrodzenia skarżąca argumentowała „abstrakcyjnością” zastosowania tejże instytucji wobec stanu jej zdrowia. Nadto wskazała, iż obniżenie jej wynagrodzenia stanowi przedwczesną karę, która nie jest adekwatna do charakteru przewinienia dyscyplinarnego. Jednocześnie zaznaczyła, iż obniżenie wynagrodzenia do 70 % spowoduje, iż po uregulowaniu comiesięcznych zobowiązań pozostanie jej kwota nieznacznie przewyższająca wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zważyć należy, iż Prokuratura Rejonowa [...] w B. prowadzi pod sygn. akt. [...] postępowanie dotyczące podejrzenia kierowania w dniu 4 lipca 2024 roku w B. w stanie nietrzeźwości pojazdem mechanicznym przez prokuratora X.Y.., tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

Wstrzymanie wykonania zaskarżonego zażaleniem postanowienia nie uzasadnia zarówno realna skuteczność zażalenia, jak również brak jest konieczności powstrzymania negatywnych, dolegliwych i nieodwracalnych skutków dla skarżącej, które sprowadzają się li tylko do dolegliwości finansowej (która w żadnym razie nie prowadzi do niedostatku), a zatem kwestii irrelevantnej w kontekście istoty stosowania instytucji określonej w art. 462 § 1 k.p.k. Wprawdzie oceny, co do zasadności postawionych zarzutów dokona Sąd Najwyższy podczas merytorycznego rozpoznania sprawy, jednakże stwierdzenie już na wstępnym

etapie jej badania możliwości zaistnienia uchybień, o których mowa w zażaleniu, nie obliguje do wstrzymania wykonania postanowienia o obniżeniu wynagrodzenia.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[M. T.]